

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Byznys a paragrafy, díl 24.: Digitalizace korporátního práva: EU cílí na snížení administrativy při přeshraničním podnikání

Vítáme vás u dalšího dílu naší série Byznys a paragrafy, kterou pro vás připravuje advokátní kancelář LAWYA. Tentokrát se zaměříme na Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/25 ze dne 19. prosince 2024, kterou se mění směrnice 2009/102/ES a (EU) 2017/1132, pokud jde o další rozšíření a modernizaci využívání digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností (dále jen „Směrnice“). Směrnice je účinná od začátku roku 2025, členské státy mají lhůtu pro přijetí a zveřejnění právních a správních předpisů nezbytných pro dosažení souladu se Směrnicí do 31. 7. 2027, použít tyto předpisy musí ode dne 31. 7. 2028. Ke konci roku 2025 tak přinášíme náhled do možného budoucího směřování korporátního práva v rámci EU, které by se v příštích letech mělo promítat do české právní úpravy.

Evropská unie se dlouhodobě snaží zjednodušit podnikání napříč členskými státy a snížit byrokratickou zátěž. Cílem zmíněné směrnice je umožnit efektivněji zakládat společnosti, spravovat jejich struktury a komunikovat s úřady prostřednictvím moderních digitálních nástrojů. Nově jsou zaváděna např. tzv. harmonizovaná osvědčení společnosti EU, která mají poskytovat jednotné osvědčení EU o existenci společnosti uznávané ve všech členských státech, digitální plné moci EU, které mají zjednodušit administrativu při přeshraničním zastoupení společností apod. Tento krok má odstranit nutnost opakovaného ověřování dokumentů a překladů při přeshraničním podnikání.

Založení společnosti nebo pobočky v jiném členském státě

Založení společnosti nebo pobočky v jiném členském státě v rámci EU by mělo být zjednodušeno a zefektivněno rozšířením přeshraniční výměny údajů a důkazů. EU dlouhodobě uznává zásadu „pouze jednou“, jejíž uplatnění znamená, že od společnosti není požadováno, aby orgánům veřejné správy předkládala stejné informace opakovaně. Tato zásada tak má bránit například tomu, aby společnosti musely při zřizování dceřiných společností v jiných členských státech znovu předkládat listiny nebo údaje týkající se společnosti související s existencí zakládající společnosti a jejím zápisem do rejstříku, pokud už byly tyto dokumenty předloženy rejstříku, v němž je zakládající společnost zapsána.

Sdílení informací mezi členskými státy by dle recitálu Směrnice mohlo probíhat prostřednictvím systému propojení rejstříků, tj. informace budou plynout mezi rejstříkem, v němž je zakládající společnost zapsána (tj. např. českým obchodním rejstříkem), a rejstříkem, v němž má být zapsána dceřiná společnost. Alternativně by k informacím o zakládající společnosti mohlo být dle recitálu Směrnice přistupováno přímo ze systému propojení rejstříků prostřednictvím portálu evropské e-justice nebo ve vnitrostátním rejstříku zakládající společnosti. To má umožnit přímý přístup orgánů, které zakládání společností vyřizují, k veřejně dostupným informacím, a tím snížit administrativní zátěž spojenou s předkládáním listin nebo údajů při zakládání společnosti.

Tato úprava umožní podnikatelům rychleji a efektivněji rozšiřovat své podnikání na nové trhy v rámci EU a soustředit se více na samotné podnikání než administrativu s ním spojenou, která mnohdy

rovněž výrazně zvyšuje náklady. Například založení dceřiné společnosti či pobočky v zahraničí by tak mělo být jednodušší, rychlejší, se sníženým rizikem chybovosti a nedostatků při dokládání nejrůznějších údajů a dokladů. Zvažujete-li tedy rozšíření svého podnikání do jiných členských států EU, může být chystaná implementace Směrnice vítanou novinkou.

Osvědčení společnosti EU

Směrnice předpokládá také zavedení harmonizovaného osvědčení společnosti EU. Toto osvědčení by vydávaly vnitrostátní obchodní rejstříky, případně by bylo možné o něj žádat přes systém propojení rejstříků. S ohledem na dnešní „digitální dobu“ se samozřejmě předpokládá jeho vydávání v elektronické podobě. Pokud by mělo být vyhotoveno v tištěné podobě, recitál Směrnice výslovně uvádí, že by mělo být možné ověřit jej elektronicky (například prostřednictvím QR kódu na listině). Díky osvědčení uznávanému ve všech členských státech EU by tedy rovněž docházelo k odstranění nutnosti opakovaného vydávání a ověřování dokumentů a překladů při přeshraničním podnikání.

Osvědčení by mělo být dostupné ve všech úředních jazycích EU (tj. nebylo by nutné zajišťovat překlad, který představuje pro společnosti dodatečné náklady) a mělo by obsahovat základní informace o společnosti používané společnostmi v přeshraničních transakcích - např. název společnosti, sídlo, právní formu společnosti, údaje o předmětu podnikání či zástupcích společnosti.

Pro společnosti tak přináší osvědčení společnosti EU možnost zefektivnění procesů, ke kterým potřebují dokládat údaje o své společnosti v přeshraničním styku v rámci EU - nebude třeba zajišťovat překlad vnitrostátního osvědčení apod.

Digitální plná moc EU

Při podnikání s přeshraničním přesahem může nastat potřeba zastoupení zájmů společností v rámci více členských států, tj. v řízeních s přeshraničním přesahem. Pro zastoupení společnosti může být vyžadována řada formálních náležitostí, které jsou dále komplikovány skutečností, že zastoupení je např. vyřizováno a ověřováno podle práva jednoho členského státu, předkládáno je však v jiném členském státě. Za tímto účelem může vznikat potřeba zajistit tzv. apostilu (ověření podpisu a otisku razítka na listině za účelem jejího použití v zahraničí) nebo nejméně překlad plné moci pro zástupce společnosti.

Digitální plná moc EU by měla být zavedena za účelem zjednodušení a omezení formálních náležitostí. Základem digitální plné moci EU by měl být vícejazyčný společný evropský vzor, který by mohly společnosti využívat s cílem oprávnit určitou osobu k tomu, aby společnost zastupovala v konkrétních řízeních s přeshraničním rozměrem spadajících do působnosti Směrnice, tj. zejména zakládání společnosti, zápis poboček do rejstříku, zrušení a přeshraniční přemístění sídla, fúze nebo rozdělení apod. (k tomu viz recitál č. 27 a čl. 16c Směrnice). Tuto plnou moc by pak oprávněné osoby dokládaly jako důkaz o právu zastupovat společnost.

Členské státy mají v rámci implementace Směrnice možnost zvolit si, zda by měla být digitální plná moc uložena např. v obchodním rejstříku nebo v jiném rejstříku v souladu s vnitrostátním právem.

Závěr

Chystaná digitalizace korporátního práva by měla podnikatelům přinášet řadu výhod promítajících se zejména do ušetření administrativních nákladů i zjednodušení jednotlivých procesů při přeshraničním podnikání. Ačkoli si na její implementaci do českého právního řádu (resp. i právních řádů jiných členských států) zřejmě ještě chvíli počkáme, pokud podnikatelé již nyní přehodnotí své

interní procesy a správně se na digitalizaci korporátní administrativy připraví, mohou mít konkurenční výhodu v době, kdy budou výše zmíněné instituty zavedeny a budou moci být aktivně využívány.

Sledujte další díly seriálu Byznys a paragrafy, a pokud chcete mít přehled o aktuálních právních změnách a praktických doporučeních, přihlaste se k odběru našeho měsíčního newsletteru, který vám přináší nejnovější právní novinky a užitečné tipy.

Přihlásit se k odběru newsletteru můžete >>> [zde](#).

Děkujeme, že jste s námi, a těšíme se na společnou cestu světem práva a podnikání.

Mgr. Jakub Hanák,
advokát

Mgr. Markéta Kolbová,
advokátka

LAWYA

[LAWYA, advokátní kancelář s.r.o.](#)

Sídlo:

Tučapy 240

683 01, Tučapy

Kontaktní adresa:

Králova 298/4

616 00, Brno

tel.: +420 543 216 310

e-mail: info@lawya.cz

Další články:

- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)